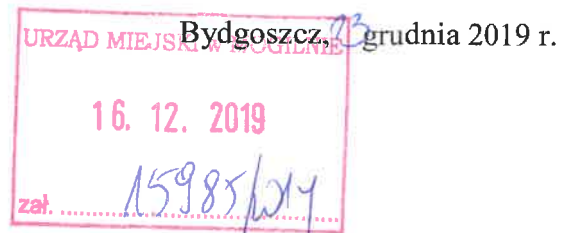

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI
WFB.III.431.19.2019

Pan
Leszek Duszyński
Burmistrz Mogilno
Urząd Miejski w Mogilnie
ul. Narutowicza 1
88-300 Mogilno

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.) w Gminie miejsko-wiejskiej Mogilno, z siedzibą ul. Narutowicza 1, 88-300 Mogilno (zwanej dalej: Gminą) w dniach od 14 października do 6 listopada 2019 r., przeprowadzona została kontrola prawidłowości przez Pawła Rucińskiego – inspektora wojewódzkiego, Barbarę Sieracką – inspektora wojewódzkiego oraz Lucynę Ludwиковską – starszego inspektora, na podstawie upoważnień odpowiednio o numerach 595/2019, 596/2019 i 602/2019, w zakresie:

- 1) Przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania przez jednostkę samorządu terytorialnego dotacji udzielonych z budżetu Wojewody oraz prawidłowość pobierania i rozliczania dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w zakresie:
 - a) sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej,
 - b) wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody:
 - kontrola wykorzystania dotacji pod względem zgodności z przeznaczeniem,
 - ustalenie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody,
 - kontrola sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
 - c) pobierania i rozliczania dochodów budżetowych:
 - kontrola pobrania i przekazania dochodów budżetowych,
 - kontrola terminowości odprowadzania pobranych dochodów do budżetu państwa,
 - kontrola windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa,
 - kontrola sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.
- 2) Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność jednostki ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen:

- pozytywna,
- pozytywna z uchybieniami,
- pozytywna z nieprawidłowością,
- pozytywna z nieprawidłowościami,
- negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności).

Oceny dokonano na podstawie poniższych ustaleń:

1. *W zakresie sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej.*

Gmina prawidłowo sporządziła plan finansowy na 2018 r. w zakresie wydatków z dotacji oraz dochodów pobieranych na rzecz budżetu państwa związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, zgodnie z zapisem art. 237 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. *W zakresie wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody.*

2.1. *W zakresie wykorzystania dotacji pod względem zgodności z przeznaczeniem.*

Gmina wykorzystwała w 2018 r. dotacje celowe otrzymane z budżetu Wojewody na realizację zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 26.465.540,79 zł, tj. 99,52 % z ogólnej kwoty dotacji otrzymanych.

Zadania finansowane ze środków z dotacji celowych ujętych w rozdziałach: 01095, 75011 i 75045 realizowane były przez Urząd Miejski w Mogilnie (zwany dalej: Urzędem), w rozdziale 80153 przez Zespół Obsługi Szkół i Przedszkoli w Mogilnie (zwany dalej: Zespołem), natomiast w rozdziałach: 85195, 85213, 85215, 85219, 85228, 85501, 85502, 85503 oraz 85504 przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mogilnie (zwany dalej: MGOPS).

Skontrolowano, na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, wydatki z dotacji celowych poniesione w IV kwartale 2018 r. na łączną kwotę 6.449.928,72 zł, tj. 24,4 % z ogólnej kwoty dotacji wydatkowanych w okresie objętym kontrolą w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01095 – Pozostała działalność.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 1.376.087,06 zł na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U. z 2015 r., poz. 1340 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 1.376.087,06 zł, z tego: producentom rolnym z tytułu zwrotu części podatku akcyzowego wypłacono 1.349.104,96 zł, natomiast na pokrycie kosztów ustalania i wypłacania ww. zwrotu wydatkowano 26.982,10 zł, tj. kwotę równą 2 % łącznej kwoty dotacji wypłaconej przez Gminę.

Skontrolowano wydatki z dotacji w łącznej wysokości 370.581,63 zł przeznaczone na zwrot producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej oraz na koszty związane z ustalaniem i wypłatą zwrotu podatku, o których mowa w art. 8 ust. 5 ww. ustawy. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej producentów rolnych, którym dokonano zwrotu tego podatku.

- dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 225.850,00 zł na zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez samorząd gminny, które określono m.in. w ustawach: z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1464 z późn. zm.), z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz.U. z 2018 r., poz. 1382 z późn. zm.) oraz z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. z 2018 r., poz. 2224 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 215.381,17 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 63.218,17 zł, które przeznaczono głównie na finansowanie zadań związanych z ewidencją ludności, wydawaniem dowodów osobistych oraz funkcjonowaniem urzędu stanu cywilnego.

- dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75045 – Kwalifikacja wojskowa.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 1.120,00 zł na zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez samorząd gminny, które określono w art. 52 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2018 r., poz. 1459 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w całości.

W okresie poddanym szczegółowej kontroli Gmina nie dokonała wydatków z ww. tytułu.

- dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80153 – Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 250.797,28 zł na realizację zadań określonych w postanowieniach art. 55 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz.U. z 2017 r., poz. 2203 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 249.404,77 zł, w tym na wyposażenie w podręczniki do zajęć z zakresu edukacji, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe wydatkowano przez samorządowe placówki oświatowe kwotę 245.672,43 zł oraz przekazano w formie dotacji, w ramach porozumienia z Powiatem Mogileńskim, dla Gimnazjum w Bielicach w wysokości 1.273,32 zł. Na koszty obsługi powyższego zadania Zespół wydatkował 2.459,02 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 1 % przekazanej kwoty dotacji celowej.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 146.288,64 zł przeznaczone na pokrycie kosztów związanych ze sfinansowaniem zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych oraz na koszty obsługi, o których mowa w art. w art. 55 ust. 9 ww. ustawy.

- dział 851 – Ochrona zdrowia, rozdział 85195 – Pozostała działalność.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 3.200,00 zł na realizację zadań określonych w art. 7 ust. 2-4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1510 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 2.993,29 zł i przeznaczona na pokrycie kosztów związanych z wydawaniem decyzji o przyznaniu prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

Kontrolą objęto wydatki z dotacji na kwotę 555,10 zł.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85213 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 173.842,00 zł przeznaczona na składki z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego opłacane z budżetu państwa za osoby wymienione w art. 86 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1510 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 173.164,95 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 42.335,01 zł przeznaczone na opłacenie składek zdrowotnych do ZUS.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85215 – Dodatki mieszkaniowe.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 38.545,84 zł przeznaczona na realizację zadań związanych z wypłatą dodatku energetycznego, o którym mowa w art. 5c–5g ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz.U. z 2018 r., poz. 755 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 37.305,47 zł, w tym: na wypłatę zryczałtowanego dodatku energetycznego wydatkowano kwotę 36.574,00 zł, natomiast na pokrycie kosztów wypłacania odbiorcom wrażliwym energii elektrycznej dodatku energetycznego wydatkowano 731,47 zł, tj. kwotę równą 2 % łącznej kwoty dotacji wypłaconych w Gminie.

Kontrolą objęto wydatki z ww. dotacji na kwotę 10.755,52 zł przeznaczone na wypłatę dodatków energetycznych oraz koszty obsługi, o których mowa w art. 5f ust. 3 ww. ustawy. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej odbiorców wrażliwych energii elektrycznej, którym dokonano wypłaty tego dodatku.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85219 – Ośrodki pomocy społecznej.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 13.073,00 zł na realizację zadań określonych w art. 18 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm.) została wykorzystana przez Gminę w wysokości 12.940,00 zł, w tym przeznaczona w całości na wypłacenie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 4.000,00 zł przeznaczone w całości na pokrycie kosztów związanych z wypłatą wynagrodzeń za sprawowanie opieki.

W toku kontroli stwierdzono nieprawidłowe zaksięgowanie do § 4170 wydatków z dotacji celowej z tytułu wypłaconego wynagrodzenia za sprawowanie opieki w okresie objętym kontrolą w wysokości 12.940,00 zł. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1053 z późn. zm.) ww. wydatki powinny zostać ujęte w § 3110 – *Świadczenia społeczne.*

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 462.624,00 zł na realizację zadań określonych w art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 455.839,50 zł.

Kontrolą objęte zostały wydatki z dotacji w wysokości 198.886,50 zł przeznaczone na organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85501 – Świadczenie wychowawcze.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 14.411.101,00 zł na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U. z 2018 r., poz. 2134 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 14.329.223,30 zł, w tym na wypłatę świadczeń wychowawczych 14.113.858,67 zł oraz na koszty ich obsługi – 215.364,63 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 1,5 % kwoty otrzymanej dotacji na świadczenie wychowawcze.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 3.431.775,55 zł, w tym przeznaczone na wypłatę świadczeń wychowawczych w kwocie 3.401.912,75 zł oraz koszty obsługi, o których mowa w art. 29 ust. 4 ww. ustawy w kwocie 29.862,80 zł. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej osób, którym wypłacono świadczenie wychowawcze.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 8.736.654,00 zł na realizację zadań określonych w ustawach: z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm.), z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2018 r., poz. 2220 z późn. zm.), z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2018 r., poz. 554 z późn. zm.) oraz z dnia

4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2017 r., poz. 2092 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 8.734.342,29 zł, w tym na wypłatę świadczeń i składek społecznych od tych świadczeń w łącznej kwocie 8.503.247,94 zł oraz koszty ich obsługi ogółem 231.094,35 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 3 % łącznej kwoty otrzymanej dotacji odpowiednio na świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz 30,00 zł od wydanej decyzji administracyjnej w sprawie świadczenia rodzicielskiego.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 2.142.187,72 zł, w tym przeznaczone głównie na wypłatę zasiłków rodzinnych i dodatków do tych zasiłków, świadczeń opiekuńczych, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń rodzicielskich i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego od wypłaconych świadczeń, a także na koszty obsługi ww. zadań, o których mowa w art. 33 ust. 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz w art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej osób, którym wypłacono świadczenia z pomocy społecznej.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85503 – Karta Dużej Rodziny.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 466,68 zł na realizację zadań wyszczególnionych w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. z 2017 r., poz. 1832 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 439,00 zł.

Skontrolowano wszystkie wydatki z dotacji przeznaczone na realizację zadań określonych w ww. ustawie poniesione w szczegółowo badanym okresie.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85504 – Wspieranie rodziny.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 901.070,00 zł na wykonanie zadania określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz.U. z 2018 r., poz. 1061 z późn. zm.) została wykorzystana przez Gminę w wysokości 877.299,99 zł, w tym na wypłacenie świadczeń – 849.000,00 zł oraz na koszty obsługi ww. programu – 28.299,99 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 10,00 zł za jedno dziecko lub osobę uczącą się, za którą ustalone jest prawo do świadczenia.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 38.905,88 zł, w tym na wypłatę ww. świadczeń w kwocie 31.200,00 zł oraz koszt obsługi tego programu, o którym mowa w § 33 ust. 4 ww. ustawy w kwocie 7.705,88 zł.

Skontrolowane dotacje w rozdziałach: 01095, 75011, 80153, 85195, 85213, 85215, 85219, 85228, 85501, 85502, 85503 i 85504 zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

2.2. W zakresie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody.

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji księgowej, tj. ksiąg rachunkowych i dowodów księgowych stwierdzono, że w badanym okresie z otrzymanej przez Gminę dotacji w kwocie 26.594.430,86 zł wydatkowano kwotę 26.465.540,79 zł.

Stopień wykorzystania dotacji w stosunku do zrealizowanych zadań z zakresu administracji rządowej sfinansowanych dotacjami celowymi wyniósł 99,52 %.

Niewykorzystane środki z dotacji w łącznej kwocie 128.890,06 zł zostały odprowadzone na rachunek dysponenta przekazującego dotację w terminie określonym w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, poza kwotą 0,01 zł odprowadzoną w dniu 7 lutego 2019 r.

2.3. *W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.*

W toku kontroli stwierdzono, że sprawozdania zbiorcze Rb-50 za IV kwartał 2018 r. zostały sporządzone w szczególności sprawozdań jednostkowych na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

3. *W zakresie pobierania i rozliczania dochodów budżetowych.*

3.1. *W zakresie pobrania i przekazania dochodów budżetowych.*

Gmina wykonała w 2018 r. dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 348.670,16 zł, co stanowiło 236,4 % planu określonego do realizacji przez Wojewodę (147.500,00 zł). Pobrane dochody wyniosły w rozdziale: 75011 – 62,00 zł, 85228 – 50.503,70 zł, 85502 – 298.104,46 zł.

Na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazano kwotę w wysokości 295.822,31 zł. Dochody potrącone na rzecz jednostki samorządu terytorialnego, na podstawie: art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2018 r., poz. 1530 z późn. zm.) oraz art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2018 r., poz. 554 z późn. zm.) wyniosły łącznie 52.847,85 zł.

Skontrolowano na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, dochody budżetowe (należne, wykonane i przekazane) za II półrocze 2018 r. na kwotę 173.637,79 zł w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

Wykonane dochody budżetu państwa w wysokości 62,00 zł stanowiły opłaty za udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL, pobrane na podstawie art. 53 pkt 2 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.

W okresie poddanym szczegółowej kontroli nie zrealizowano dochodów z ww. tytułu.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Wykonane dochody budżetu państwa w wysokości 50.503,70 zł, stanowiły opłaty za specjalistyczne usługi opiekuńcze, pobrane na podstawie art. 50 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz § 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Szczegółową kontrolą objęto zrealizowane dochody w wysokości 28.283,32 zł.

Stwierdzono, iż MGOPS wydał kilku osobom decyzje, dotyczące wnoszenia opłat za świadczone na ich rzecz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w sytuacji, gdy wyliczona wysokość odpłatności za dany miesiąc była niższa niż kwota 20,00 zł, tj. wynikająca z art. 38 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Wykonane dochody budżetowe stanowiły pobrane, na podstawie art. 27 i 28 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wpłaty z tytułu: zwrotów świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego w wysokości 100.519,59 zł, odsetek w kwocie 177.302,02 zł oraz zwrotów wypłaconych w latach wcześniejszych zaliczek alimentacyjnych w kwocie 20.250,85 zł i kosztów upomnień wysłanych do dłużników w wysokości 32,00 zł.

Szczegółową kontrolą objęto pobrane dochody budżetowe w kwocie 145.354,47 zł.

W toku kontroli stwierdzono, iż ewidencja pobieranych i przekazywanych przez MGOPS dochodów z tytułu zwrotów świadczeń z funduszu alimentacyjnego i odsetek oraz zwrotów wypłaconych w latach wcześniejszych zaliczek alimentacyjnych prowadzona była na niewłaściwym koncie 139 „Inne rachunki bankowe”. Natomiast należności z tego tytułu w części dotyczącej dochodów budżetu państwa ewidencjonowane były na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”. Zgodnie z wymogami planu kont dla jednostek budżetowych określonym w załączniku nr 3 – Plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.), ewidencja pobieranych z powyższego tytułu dochodów powinna być prawidłowo prowadzona na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki”. Natomiast ewidencja wszystkich ww. należności powinna być prawidłowo prowadzona na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”.

3.2. W zakresie terminowości odprowadzania pobranych dochodów do budżetu państwa.

Sprawdzono terminowość przekazywania dochodów pobranych w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej za II półrocze 2018 r. na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej w łącznej wysokości 150.950,65 zł, tj. 51,0 % dochodów przekazanych ogółem za 2018 r.

Na podstawie skontrolowanych dowodów księgowych oraz zapisów w ewidencji księgowej stwierdzono przypadek przekazania pobranych dochodów niezgodnie z terminami określonymi w art. 255 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Dochody, które nie zostały odprowadzone w wymaganym terminie wyniosły 1,72 zł, tj. 0,001 % ogólnej kwoty dochodów przekazanych za okres objęty szczegółową kontrolą (rozdział 85502).

Zgodnie z art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 1440), nieprzekazanie w terminie do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa lub jednostce samorządu terytorialnego, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Zgodnie z art. 26 przywołanej powyżej ustawy nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie określone w art. 6 pkt 1 tej ustawy.

3.3. W zakresie windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa.

Sprawdzono windykację zaległych należności z tytułu dochodów budżetowych, prowadzoną w okresie objętym kontrolą oraz w odniesieniu do stanu tych zaległości na dzień 31.12.2018 r.

Należności wymagalne z tytułu dochodów budżetowych, według stanu na dzień 31.12.2018 r., wynosiły ogółem 14.071.222,79 zł i dotyczyły zaległości z rozdziału 85502 w łącznej kwocie 14.070.197,24 z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i odsetek oraz z rozdziału 85228 w kwocie 1.025,55 zł z tytułu zaległych opłat za świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze. W porównaniu do stanu na dzień 31.12.2017 r. ww. zaległości wzrosły o 1.012.085,83 zł, tj. o 7,8 %.

Stwierdzono, iż MGOPS ujął w ewidencji księgowej oraz wykazał w jednostkowym sprawozdaniu budżetowym Rb-27ZZ na koniec IV kwartału 2018 r. należności wymagalne z tytułu: odsetek naliczonych od świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego w wysokości 3.510.818,56 zł oraz wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego

w wysokości 8.856.556,30 zł. Natomiast na podstawie danych wynikających z programu do obsługi funduszu alimentacyjnego, za pomocą którego prowadzono ewidencję analityczną należności dla każdego z dłużników alimentacyjnych wykazano, że na koniec IV kwartału 2018 r. naliczone odsetki z ww. tytułu stanowiły kwotę 3.256.363,35 zł natomiast należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego kwotę 8.821.087,17 zł. Przyczyna powstania różnic pomiędzy danymi wykazanymi powyżej w wysokości odpowiednio 254.455,21 zł oraz 35.469,13 zł do chwili zakończenia kontroli nie została przez MGOPS wyjaśniona.

Ponadto ujęto w ewidencji księgowej oraz wykazano w ww. sprawozdaniu budżetowym należności wymagalne z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych w wysokości 1.702.822,38 zł. Stwierdzono, iż do konta syntetycznego księgi głównej prowadzono ewidencję analityczną należności dla każdego z dłużników zaliczki alimentacyjnej za pomocą arkusza kalkulacyjnego. Na podstawie danych wynikających z powyższego arkusza kwota należności na koniec IV kwartału 2018 r. wynosiła 1.699.873,13 zł. Powstała różnica w wysokości 2.949,25 zł do chwili zakończenia kontroli nie została przez MGOPS wyjaśniona. Powyższe działania były niezgodne z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2018 r., poz. 395 z późn. zm.).

Odnotowano, iż MGOPS dla jednej z osób dokonał błędnego przypisu należności za specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miesiącach: listopad 2018 r. na kwotę 86,40 zł (winno być 115,20 zł) i grudzień 2018 r. na kwotę 64,80 zł (winno być 86,40 zł). Powyższa sytuacja była wynikiem zastosowania nieprawidłowej kwoty odpłatności za jedną godzinę usług, tj. niezgodnej z wydaną Decyzją nr PS 8130/60/SUA/X/2018 z dnia 29.10.2018 r. Powyższe działanie spowodowało zaniżenie przypisu należności o kwotę 50,40 zł.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, nie ustalenie należności Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub innej jednostki sektora finansów publicznych albo ustalenie takiej należności w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia.

Z uwagi na art. 26 przywołanej powyżej ustawy nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie określone w art. art. 5 ust. 1 pkt 1.

Na podstawie sprawdzonej dokumentacji (akt wybranej próby ilościowej dłużników alimentacyjnych) stwierdzono, że w stosunku do należności za okres świadczeniowy od 01.10.2017 r. do 30.09.2018 r. MGOPS prowadził czynności współdziałające w wyegzekwowaniu należności budżetowych, określone w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Gmina nie dochodziła należności wymagalnych, z tytułu opłat za specjalistyczne usługi opiekuńcze, w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, z uwagi na fakt niezbyt odległych terminów wymagalności dla tych należności.

3.4.W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

Sprawozdanie zbiorcze Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2018 r. zostało sporządzone w szczególności sprawozdań jednostkowych.

Wykazano, iż Gmina w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2018 r., wykazała nieprawidłowe dane w rozdziale 85502 § 0640 w kolumnie 4 „Plan” – kwotę 32,00 zł, winno być 0,00 zł.

Stwierdzono, iż w sporządzonych przez Urząd oraz MGOPS jednostkowych sprawozdaniach Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2018 r. w poszczególnych kolumnach nieprawidłowo wykazane zostały dane w zakresie rozdziału 75011, 85228, 85502, tj. odpowiednio:

Urząd:

- w kolumnie 7 „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego”; dane te wykazuje Gmina w sprawozdaniu zbiorczym,
- w kolumnie 8 „Dochody przekazane” wykazano dochody w wysokości dochodów podlegających przekazaniu na rachunek dysponenta części budżetowej. Dane te wykazuje w sprawozdaniu zbiorczym Gmina, natomiast jednostka organizacyjna, bezpośrednio realizująca zadania w zakresie wskazanych powyżej podziałek klasyfikacji budżetowej, w sprawozdaniu jednostkowym wykazuje wszystkie pobrane i przekazane dochody w okresie sprawozdawczym na rachunek Gminy.
- w kolumnie 7 „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego” i 8 „Dochody przekazane” wykazano dane dotyczące dochodów z rozdziału 85228, które nie były realizowane bezpośrednio przez Urząd, tylko przez MGOPS.

MGOPS:

- w kolumnie 7 „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego”; dane te wykazuje Gmina w sprawozdaniu zbiorczym,
- w kolumnie 8 „Dochody przekazane” wykazano dochody w wysokości dochodów podlegających przekazaniu na rachunek dysponenta części budżetowej. Dane te wykazuje w sprawozdaniu zbiorczym Gmina, natomiast jednostka organizacyjna, bezpośrednio realizująca zadania, w sprawozdaniu jednostkowym wykazuje wszystkie pobrane i przekazane dochody w okresie sprawozdawczym na rachunek Gminy.

Powyższe postępowanie było niezgodne z przepisami § 9 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2018 r., poz. 109 z późn. zm.) oraz zasadami określonymi w § 6 ust. 1 rozdziału 2 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia.

Ponadto stwierdzono, że w kwartalnym sprawozdaniu budżetowym Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2018 r. w kolumnie 8 „Dochody przekazane” wykazano dane niezgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej Urzędu „Obroty na klasyfikacjach dochodów” wg następujących podziałek klasyfikacji budżetowej:

- rozdział 85228 § 0830 wykazano w ewidencji kwotę 50.503,70 zł, a w sprawozdaniu 47.978,52 zł,
- rozdział 85502 § 0640 wykazano w ewidencji kwotę 43,60 zł, a w sprawozdaniu 32,00 zł, § 0920 wykazano w ewidencji kwotę 171.154,13 zł, a w sprawozdaniu 177.302,02 zł, § 0980 wykazano w ewidencji kwotę 61.491,49 zł, a w sprawozdaniu 60.325,49 zł.

Ponadto w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca II kwartału 2018 r. sporządzonym przez MGOPS w rozdziale 85502 § 0920 w kolumnie 9 „Należności pozostałe do zapłaty ogółem” oraz w kolumnie 10 „Należności pozostałe do zapłaty, w tym zaległości” wykazana została kwota w wysokości 3.313.869,49 zł, która była niezgodna z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej do konta 240-3 „Zestawienie obrotów i sald wg klasyfikacji”, gdzie wykazano kwotę 3.317.418,73 zł.

Wskazane powyżej postępowanie naruszało przepisy § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Zgodnie z art. 18 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, niesporządzenie lub nieprzekazanie w terminie sprawozdania z wykonania procesów gromadzenia środków publicznych i ich rozdysponowania albo wykazanie w tym sprawozdaniu danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Wskazuje się następujący zakres stwierdzonych nieprawidłowości:

- nieprawidłowa klasyfikacja wydatków z dotacji celowej,
- zwrot dotacji po upływie wymaganego terminu,
- ewidencjonowanie należnych, pobranych i przekazanych dochodów na niewłaściwych kontach księgowych,
- nieterminowe przekazanie do budżetu państwa należnych dochodów,
- pobieranie opłat za specjalistyczne usługi opiekuńcze poniżej wymaganej kwoty określonej przepisami prawa,
- wykazanie różnic pomiędzy przyjętą ewidencją analityczną, a syntetyczną kont dotyczących należności budżetowych,
- ustalenie należności dochodów w nieprawidłowej wysokości,
- nieprawidłowe sporządzenie jednostkowych oraz zbiorczego sprawozdania Rb-27ZZ,
- niezgodność wielkości wynikających z ewidencji księgowej z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27ZZ.

Ponadto wskazuje się następujące przyczyny i skutki stwierdzonych powyżej nieprawidłowości: brak właściwego stosowania/błędna interpretacja wyszczególnionych powyżej w treści wystąpienia pokontrolnego przepisów prawa oraz brak skutecznego nadzoru kierownika jednostki kontrolowanej nad właściwą realizacją powierzonych zadań podległym pracownikom.

Skutkiem stwierdzonych nieprawidłowości są błędy w realizacji zadań w zakresie objętym tematyką kontroli.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi: Leszek Duszyński – Burmistrz Mogilna, Emilia Gałęzewska – Skarbnik Gminy Mogilno, Agnieszka Szulc – Kierownik MGOPS w Mogilnie i Kamila Grela – główny księgowy MGOPS w Mogilnie – na podstawie art. 53 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Kontrolę wpisano do książki kontroli pod nr 13/2019.

Do ustaleń kontroli zawartych w Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie zgłoszono zastrzeżeń.

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami zalecam Panu podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania działalności jednostki kontrolowanej:

- 1) terminowego zwrotu do budżetu państwa dotacji w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego,
- 2) terminowego przekazywania pobranych dochodów budżetowych na rachunek dysponenta części budżetowej przekazującego dotację,
- 3) naliczania i odprowadzania, wraz z dochodami do budżetu państwa, odsetek w przypadku nieterminowo przekazywanych dochodów budżetowych,
- 4) ustalenia wielkości wymagalnych należności z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego, odsetek naliczonych od tych świadczeń oraz wypłaconych zaliczek alimentacyjnych według stanu na koniec 2018 r.,
- 5) poinformowania Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego o właściwych kwotach wymagalnych należności ze wskazanych powyżej tytułów, na koniec bieżącego okresu sprawozdawczego,
- 6) prawidłowego sporządzania jednostkowego sprawozdania Rb-27ZZ,

- 7) właściwego sporządzania zbiorczego sprawozdania Rb-27ZZ na podstawie sporządzanych sprawozdań jednostkowych, z uwzględnieniem właściwej kontroli w zakresie prawidłowości ich sporządzenia,
- 8) wykazywania w sporządzanym sprawozdaniu budżetowym Rb-27ZZ, wielkości zgodnych z danymi wynikającymi z zapisów w ewidencji księgowej.
- 9) zobowiązania Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mogilnie do:
 - ujmowania wydatków z dotacji celowych w odpowiednich paragrafach klasyfikacji budżetowej,
 - zaprzestania pobierania opłat za świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze poniżej kwoty określonej przepisami prawa,
 - ewidencjonowania operacji gospodarczych dotyczących pobieranych i przekazywanych dochodów budżetowych na właściwych kontach księgowych, zgodnych z planem kont określonym przepisami prawa,
 - dokonywania prawidłowej kwoty przypisu należności z tytułu opłat pobieranych za świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze,
 - prawidłowego ustalania wielkości wymagalnych należności z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego, należnych odsetek od tych świadczeń oraz wypłaconych zaliczek alimentacyjnych,
 - prawidłowego sporządzania jednostkowego sprawozdania Rb-27ZZ,
 - wykazywania w sporządzanym jednostkowym sprawozdaniu budżetowym Rb-27ZZ, wielkości zgodnych z danymi wynikającymi z zapisów w ewidencji księgowej.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej, a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Oczekuję od Pana w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

**WOJEWODA
KUJAWSKO-POMORSKI**
Bogdan
Mikołaj Bogdanowicz
(podpis i pieczęć Wojewody)

